

maaske to Aar, og som saa kunne blive fuldstændig raske og overtage deres Gerning. Det kan da være heldigt, naar Læreren bliver i sin Stilling, og da dertil kommer, at det altid staar i Administrationens Magt at gøre Ende paa slige Forhold, hvis der skulde blive øvet saadanne Misbrug som dem, jeg har antydnet, saa kan jeg ogsaa tiltræde Underændringsforslaget, idet jeg paa det varmeste anbefaler det hele Forslag, der jo er stillet af Hensyn til, at Lærerne gennemgaaende sidde i saa smaa økonomiske Kaar, at naar en Lærer bliver saaledes syg, at han skal have en Medhjælper, bliver han økonomisk ruineret, hvis han ikke faar Hjælp dertil. Jeg kan i øvrigt ganske tiltræde de Udtalelser, som den ærede Ordfører fremsatte, og jeg skal altsaa anbefale Ændringsforslaget med Udvalgets Underændring.

Med Hensyn til Ændringsforslagene Nr. 13 og 14 skal jeg, hvad der i øvrigt ikke behøves, bekræfte den Udtalelse, som kom fra den ærede Ordfører, at det, som har været Betænkeligheden fra Ministeriets Side, er Spørgsmaalet, om man i det Tidsrum kan overkomme det overordentlig store administrative Arbejde, som Gennemførelsen af denne Lov vilde medføre. Jeg antager imidlertid sikkert, at det kan lade sig gøre, naar der kan ydes den fornødne midlertidige Hjælp til det store Arbejde, som vil blive at udføre i Ministeriets Kontorer, og jeg skal altsaa ogsaa modtage disse Forslag. Det er vistnok det eneste Forslag, jeg behøver at udtale mig om, og ganske i Almindelighed kan jeg altsaa sige, at jeg kan tiltræde alle de stillede Ændringsforslag, og jeg skal dermed anbefale det høje Ting at vedtage Lovforslaget ved 2den Behandling, idet jeg skal tillade mig at udtale, at jeg vil være taknemlig, hvis Loven skulde gaa igennem her i Landstinget i den af Udvalget foreslaaede Skikkelse, idet jeg mener, at den Imødekommen, som i saa Fald vil være vist fra Landstingets Side, forhaabentlig nok vil bidrage sit til, at den kan mødes med en lignende Velvilje fra det andet Tings Side.

Estrup: Jeg har ikke begæret Ordet for at udtale det i og for sig ret overflødige, at jeg vil stemme for samtlige foreliggende Forslag, men for dertil at knytte den Bemærkning, at jeg beklager, at der ikke er stillet flere og mere indgaaende Forslag, for at Loven i Virkeligheden kunde komme til at bevirke de, som i alt Fald Udvalgets Flertal i sin Betænkning i Fjor udtrykkelig udtalte, paatræn-

gende nødvendige Reformers. En af de paatrængende nødvendige Reformers var en Forbedring af Lærernes Lønnings- og *Avancementsforhold*. I den Retning ser jeg ikke, at Ændringsforslagene have naaet noget som helst. Det eneste, der er gjort for at bøde paa den store Ubillighed, der i mine Tanker er til Stede derved, at efter Lovforslaget vil der fremdeles være Mulighed for, at den, der begynder i en Plads som Andenlærer, ogsaa kan komme til at ende sine Dage i denne Plads som Andenlærer, er det højst ubetydelige, at der gennem et Ændringsforslag er sikret denne Klasse af Lærere et Tillæg af 100 Kr. efter 15 Aars Tjeneste. Det forekommer mig at være sørgeligt lidt til Fyldestgørelse af, hvad man har erklæret for at være blandt de Reformers, der ere paatrængende nødvendige, nemlig det at sikre Avancementsforholdene i Lærerstanden. Der er et, som maa erindres, og det er, at der jo ikke blot er den Forskel paa Andenlærere og paa Første- og Enelærere, at Lønningen er væsentlig forskellig, men der er den meget store Forskel, at medens Første- og Enelærerebestillingerne alle, eller i alt Fald saa godt som alle, ere beregnede paa gifte Mænd, der kunne stifte Familie, er det ikke Tilfældet for Andenlærernes Vedkommende. Der er kun sikret dem et Værelse paa 40 Kv. Alen, og jeg tror Plads til Brændsel . . . (*Ordføreren [Goos]*: Et Værelse med Kogekakkelovn) . . . Ja, med en Kogekakkelovn, det er alt, hvad der er sikret denne Klasse Mennesker. Det forekommer mig derfor at være en ret billig Fordring, naar der vedtages en hel ny Skolelov, at der ogsaa træffes Bestemmelser, som ikke udsætte for, at en Ubillighed, der allerede nu er til Stede, vedblivende vil være til Stede for en stor Del af Lærerstandens Vedkommende. Man vil jo endogsaa kunne sige, at et Ændringsforslag, som jeg i øvrigt skal stemme for efter den Anbefaling, der er given det, gaar imod denne Tanke, idet det tilsteder unge Mænd, umyndige Mænd, Mænd paa 24 Aar at konkurrere med Hjælpelærere til Stillingen som Første- og Enelærere. Det er at gaa i den modsatte Retning, saa vidt jeg kan skønne. Jeg maa oprigtig talt tilstaa, at jeg ikke ved, hvorfor denne Klasse af Embeds- eller Bestillingsmænd, hvad man nu vil kalde dem, skal have det Privilegium, om ikke fremfor alle andre Etater, saa dog fremfor dem, jeg kender, hvor man først med den indtraadte Myndighed kan overtage et selvstændigt Embede med fuld Ansvar. Jeg ved ikke, hvorfor man for-